

Спасьонова А. В.
НТУ «ХПІ»

ВИРІШЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПИТАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИМИ РЕЖИМАМИ В УКРАЇНІ (1919–1921 рр.)

Етнополітика військово-політичних режимів, що діяли в Україні у 1919–1921 рр. є недостатньо вивченим аспектом Української революції 1917–1921 рр. і тому становить певний науковий інтерес. Вирішення українського питання військовим альянсом УНР і ЗУНР у теорії передбачало створення незалежної держави в межах Галичини, Буковини, Закарпаття і Наддніпрянщини. Однак, на практиці, різновекторність зовнішньої політики Директорії і уряду ЗУНР не дозволила реалізувати ідею соборності українських етнічних земель.

УСРР, як залежна територія РСФРР, виступала провідником «політики інтернаціоналізму»: декларування права української нації на самовизначення використовувалося, як ідеологічне забезпечення більшовицької експансії. ЗСПР виступали за відновлення «єдиної та неподільної Росії», категорично заперечуючи право українців на власну державність. В ідеології РПАУ(м) пріоритетною була соціальна складова, тому махновський рух розглядав національне питання в контексті реалізації місцевого самоуправління на базі так званих вільних рад (без участі представників політичних партій).

Таким чином, розбіжність у поглядах на вирішення національного питання в Україні серед військово-політичних режимів протягом 1919–1921 рр. сприяла ескалації збройного протистояння. Жоден з них не виявився здатним успішно вирішити завдання консолідації українських етнічних земель і запропонувати їх населенню прийнятний варіант вирішення етнонаціональних протиріч.